

การสอบความรู้ชั้นปริญญาตรี

รศ.ดร.พันธุ์ทิพย์	คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
Sec 24/00	การสอบไล่แก้ตัว ประจำปีการศึกษา ๒๕๔๕
09/00	วิชาบังคับ ชั้นปีที่ ๔ ภาคปกติ - ภาคบัณฑิต
99/00	วันพุธที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๖

ลักษณะวิชา น.๔๙๑ กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล

คำสั่ง การสอบเป็นการสอบแบบ Open-Book จึงอนุญาตให้นำเอกสารทุกชนิดเข้ามาได้ในห้องสอบ แต่ห้ามนักศึกษาปรึกษากันหรือส่งเอกสารให้กัน

ข้อ ๑

Cambodia Smart Communication Co., Ltd. (CASACOM) เป็นบริษัทตามกฎหมาย กัมพูชาที่เกิดจากสัญญาร่วมทุน (joint venture company) ระหว่าง Telekom Malaysia International ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายมาเลเซีย และ Smart Corporation Public Company Limited ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย โดยฝ่ายแรกถือหุ้นร้อยละ ๕๑ ใน CASACOM ส่วน Smart Corporation Public Company Limited ถือหุ้นร้อยละ ๔๙

Cambodia Smart Communication Co., Ltd. เป็นที่รู้จักในตลาดการค้าบริการ โทรศัพท์มือถือในประเทศกัมพูชากายใต้ชื่อว่า "CASACOM" หรือ "SMART".

CASACOM ให้บริการระบบโทรศัพท์มือถือภายใต้ ๒ เครือข่าย กล่าวคือ (๑) Nordic Mobile Phone (NMT) และ (๒) Global System Mobile (GSM) ในช่วงความถี่ 900 MHz frequency ภายใต้สัญญาสัมปทานระหว่าง CASACOM กับ กระทรวงไปรษณีย์และโทรคมนาคม (Ministry of Posts and Telecommunications - MPTC) ของประเทศกัมพูชา

สัญญาสัมปทานนี้เป็นแบบ "สร้าง-ปฏิบัติการ-โอน" ("build-operate-transfer" - BOT) ซึ่งสัญญาสัมปทานนี้มีอายุ ๓๕ ปีนับแต่เดือนกันยายน ค.ศ. ๑๙๙๒ หรือ พ.ศ. ๒๕๓๕

CASACOM จึงเป็นบริษัทประกอบกิจการโทรคมนาคมอันดับแรกของประเทศกัมพูชา และเป็นเจ้าของเครือข่ายมือถือที่ใหญ่ที่สุดของประเทศกัมพูชา ซึ่งครอบคลุมจังหวัดและพื้นที่ที่สำคัญของประเทศนี้

ใน พ.ศ. ๒๕๔๓ CASACOM มีแผนการลงทุนมากกว่า ๑๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาในการขยายเครือข่ายเพื่อจะครอบคลุมประเทศกัมพูชาทั้งหมด

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ถ้ามว่า CASACOM ถูกจำกัดสิทธิเสรีภาพที่จะประกอบธุรกิจในประเทศไทยหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

(๒๐ คะแนน)

ข้อ ๒

นายอนุวัตหรืออาแซ แซ่มื่อ เกิดเมื่อ พ.ศ.๒๕๒๒ ที่อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย จากมารดาชื่อ นางหมี่ชู และบิดาชื่อ นายหล่ออ้อ ซึ่งบิดามารดาเป็นชาวเขาเผ่าอาข่าที่อาศัยอยู่มาแต่ดั้งเดิมในประเทศไทย ดังนั้น บุคคลทั้งสามจึงมีสัญชาติไทยโดยการเกิด ทุกคนถือบัตรประจำตัวประชาชนประเภทคนสัญชาติไทยและมีชื่อในทะเบียนราษฎร

เขาเริ่มต้นศึกษาในโรงเรียนแม่สรวยวิทยาคม จังหวัดเชียงราย และไปศึกษาต่อในสายวิชาช่างอุตสาหกรรม ในโรงเรียนดอนบอสโก กทม. จนจบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ.๒๕๔๔

ในวันที่ ๒ มกราคม พ.ศ.๒๕๔๕ นายอนุวัตได้รับหมายเรียกให้ไปรับการตรวจเลือกเข้ากองประจำการตาม พ.ร.บ.รับราชการทหาร พ.ศ.๒๕๔๗ แต่ไม่ได้รับการคัดเลือก

ปัจจุบัน เขาทำงานในสำนักงานของคณะกรรมการคทาออลิกเพื่อกลุ่มชาติพันธุ์ กทม.

นายอนุวัตได้อยู่กินฉันสามีภริยากับนางสาวบรรทม แดงเลี่ยม ซึ่งเกิดที่ศรีสะเกษ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๒๔ จากนางชินและนายสม ซึ่งบุคคลทั้งสามมีสัญชาติไทย

นายอนุวัตและนางบรรทมมีบุตรด้วยกัน ๑ คน กล่าวคือ ด.ช.ศราวิน แซ่มื่อ ซึ่งเกิดเมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ.๒๕๔๕ ณ โรงพยาบาลราชวิถี กทม.

เขาได้รับข้อมูลจากเจ้าหน้าที่การเงินของที่ทำงานของเขาว่า หากเขามีทะเบียนสมรสตามกฎหมาย ภริยาและบุตรก็จะได้รับสวัสดิการขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม เขาจึงพานางบรรทมไปที่เขตยานนาวา ซึ่งอยู่ใกล้ที่ทำงานเพื่อร้องขอให้มีการจดทะเบียนสมรสระหว่างเขาและนางบรรทม

นายอนุวัตเป็นชาวเขาและพูดภาษาไทยไม่ชัด

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ถ้ามว่า รัฐไทยอาจมีคำสั่งถอนสัญชาติไทยของของนายอนุวัตได้หรือไม่ เพราะเหตุใด

(๒๐ คะแนน)

ข้อ ๓

ธนาคารไซซีเยเต้ เจนเนอรัลได้ทำเงื่อนไขข้อตกลงให้การสนับสนุนทางการเงินแก่สแตททอย โดยธนาคารไซซีเยเต้ เจนเนอรัลจะออกหนังสือรับรองการชำระหนี้ของลูกค้าของสแตททอย ตามจำนวนในใบแจ้งหนี้ที่สแตททอยเรียกเก็บจากลูกค้าหลังจากหักส่วนลดแล้วให้แก่สแตททอย

บริษัท สยามสหบริการ จำกัด (มหาชน) ซึ่งต่อไปเรียกว่า "สยามสหบริการ" ทำสัญญาซื้อผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม จากบริษัท สแตททอย เอเชีย แปซิฟิค พีทีอี จำกัด ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งต่อไปเรียกว่า "สแตททอย" จำนวน ๒ ฉบับ

ต่อมาสแตททอยได้ส่งมอบน้ำมันให้แก่สยามสหบริการ ตามสัญญาซื้อขายฉบับที่ ๑ เป็นจำนวน ๑๓ ครั้ง ตามสัญญาซื้อขายฉบับที่ ๒ เป็นจำนวน ๒ ครั้ง รวม ๑๕ ครั้ง คิดเป็นเงิน

๕,๗๕๑,๖๕๒.๗๐ ดอลลาร์สหรัฐ แต่สยามสหบริการ ไม่ชำระ สแตทออยจิงฟ็องเรียกให้ สยามสหบริการชำระหนี้ค่าน้ำมันดังกล่าวต่อศาลไทย จนกระทั่งมีการทำสัญญาประนีประนอม ยอมความ สำหรับค่าน้ำมัน ๓ ครั้งสุดท้าย ที่สแตทออยส่งมอบแก่สยามสหบริการ โดยศาล พิพากษาตามยอมไปเมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓ เป็นคดีหมายเลขแดงที่ กค.๓๔๖/๒๕๔๓

ยังเหลือหนี้ค่าน้ำมันที่บริษัทสยามสหบริการ จำกัด ต้องรับผิดชอบอีก ๑๒ ครั้ง คิดเป็นเงิน จำนวน ๔,๔๐๘,๕๙๙.๗๓ ดอลลาร์สหรัฐ ธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราลในฐานะผู้ให้ความ ช่วยเหลือทางการเงินแก่สแตทออยและสยามสหบริการ ในการทำสัญญาซื้อขายน้ำมันดังกล่าว ประสงค์จะเรียกให้สยามสหบริการ รับผิดชอบชำระหนี้ที่เหลือ ทั้งนี้ โดยเงื่อนไขข้อตกลงที่ สยามสหบริการ มีอยู่กับธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราล ที่กำหนดให้บริษัทสยามสหบริการ จำกัด มีหน้าที่ต้องออกค้ำประกันการชำระเงินให้แก่ธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราล

สำหรับการส่งสินค้าน้ำมันแต่ละครั้งที่สยามสหบริการ ซื้อจากสแตทออย ซึ่งสยามสห บริการ ได้ออกค้ำประกันที่จะชำระเงินแก่ธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราลแล้ว ๑๒ ฉบับ สำหรับค่า น้ำมันที่เหลือ ๑๒ ครั้ง ดังกล่าวข้างต้น แต่เมื่อครบกำหนดชำระตามหนังสือค้ำประกันชำระหนี้แต่ ละฉบับแล้ว สยามสหบริการ ไม่ชำระ ธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราลบอกกล่าวทวงถามแล้ว แต่ สยามสหบริการ เพิกเฉย

ธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราลต้องการจะฟ้องสยามสหบริการต่อศาลไทยเพื่อขอให้ศาล นี้บังคับให้สยามสหบริการชำระเงินค่าน้ำมันจำนวน ๔,๔๔๖,๒๙๖.๐๖ ดอลลาร์สหรัฐ พร้อม ดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงิน ๔,๔๐๘,๕๙๙.๗๓ ดอลลาร์สหรัฐ นับถัดจากวัน ฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราล

ปรากฏข้อเท็จจริงว่า บริษัท สยามสหบริการ จำกัด (มหาชน) หรือ “สยามสหบริการ” เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของประเทศไทย ประกอบธุรกิจจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เมื่อ วันที่ ๙ เมษายน และ ๙ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๔๐

นอกจากนั้น ยังปรากฏข้อเท็จจริงในส่วนบริษัทสแตทออย เอเซีย แปซิฟิค พีทีอี จำกัด หรือ “สแตทออย” เป็นบริษัทจัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของประเทศสิงคโปร์ เมื่อต้นปี พ.ศ.๒๕๓๙ โดยสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในประเทศเดียวกันนี้

ฟังข้อเท็จจริงต่อไปได้ว่า ธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราลเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายของ ประเทศฝรั่งเศส สำนักงานใหญ่อยู่ในประเทศฝรั่งเศส ประกอบธุรกิจการธนาคารและได้รับ อนุญาตให้ประกอบกิจการในประเทศสาธารณรัฐสิงคโปร์ ปรากฏตามหนังสือรับรองการจด ทะเบียนและใบอนุญาตประกอบกิจการ ธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราล สาขาสิงคโปร์ จึงเป็น สาขาหนึ่งของธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราล

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ถ้ามว่า ในกรณีที่ศาลไทยรับฟ้อง ของธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอราลแล้ว ศาลไทยจะต้องใช้กฎหมายของประเทศใดกำหนดวิธีการ สืบพยานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับธนาคารตามกฎหมายต่างประเทศนี้ ? เพราะเหตุใด ?

(๒๐ คะแนน)

ข้อ ๔

สืบเนื่องจากข้อเท็จจริงในข้อ ๓ โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลถามว่า ในกรณีที่ศาลนี้รับคำฟ้อง จะต้องใช้กฎหมายของประเทศใดบ้างในการพิจารณาปัญหาความสามารถของธนาคารโซซีเยเต้ เจนเนอรัลในการทำนิติกรรมกับบริษัท สยามสหบริการ จำกัด ? เพราะเหตุใด ?

(๒๐ คะแนน)

ข้อ ๕

ปรากฏตามรายงานการศึกษากรณีปัญหาการพิสูจน์สัญชาติชาวบ้านแม่อย โดยคณะอนุกรรมการเพื่อศึกษากรณีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อเสนอต่อคณะทำงานเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาการจำหน่ายรายการบุคคลออกจากระเบียนราษฎร กรณีอำเภอแม่อย จังหวัดเชียงใหม่ กรมการปกครอง เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๔๖ ว่า

นายสง่างม อินหลู่ เกิดเมื่อปี ๒๔๗๑ ที่บ้านท่าดอน อำเภอแม่อย จังหวัดเชียงใหม่ จากนางนวลตา อินหลู่และนายสง่างอ

นางนวลตาเกิดที่จังหวัดเชียงราย และย้ายมาทำมาหากินที่ท่าดอนภายหลังแต่งงาน นางนวลตามีน้องสาวร่วมบิดามารดาที่ย้ายจากเชียงรายมาตั้งรกรากที่ท่าดอนเช่นเดียวกัน คือ นางหล้า ม่านจี

โดยปากคำของพยานที่บอกเล่าในชุมชนว่า นายสง่างอเป็นบุคคลที่อาศัยอยู่มาแต่ดั้งเดิมที่ท่าดอนในช่วงเวลาเดียวกับตระกูลของนายสุภาและนางทา กล่าวคือ ในราวก่อนปี พ.ศ.๒๔๓๗

ต่อมาในช่วงที่เกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒ นายสง่างม อินหลู่ ได้ไปเป็นคนหาบของให้ทหารญี่ปุ่น เมื่อเดินทางผ่านขึ้นไปบริเวณสบยอน ในประเทศไทย (มิใช่เมืองยอนซึ่งอยู่ในประเทศพม่า) ก็เห็นว่า ที่ดินบริเวณนั้นมีความสมบูรณ์ดี จึงได้ไปจับจองที่ทำไร่ทำสวนบริเวณนั้นเรื่อยมา พร้อมกับพาภรรยาคือนางคำไปอยู่ด้วย วิถีชีวิตในช่วงนั้นปรากฏว่าได้เดินทางไปๆ มาๆ ระหว่างไร่ที่สบยอน และบ้านที่ท่าดอนโดยเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ ก็จะส่งเรือเอาผลผลิตมาเก็บไว้ที่บ้านที่ท่าดอน โดยที่บ้าน มีนางนวลตามารดาเป็นผู้เลี้ยงบุตรของตนกับนางคำ ทั้ง ๓ คน ซึ่งเรียนหนังสืออยู่ ในแต่ละเดือน นายสง่างมและนางคำก็ต้องส่งเรือลงมาเอาข้าวสาร หรือซื้อของใช้จำเป็นที่ท่าดอนไปที่สบยอน เนื่องจากที่นั่นไม่มีอะไรใช้

เนื่องจากการเดินทางที่ยากลำบาก และไม่เห็นความจำเป็น เมื่อทางราชการมาทำทะเบียนบ้านในช่วงปี พ.ศ.๒๕๐๖ นายสง่างมและนางคำจึงไม่ได้กลับมาทำทะเบียนบ้าน เป็นเหตุให้นางนวลตามารดา รวมทั้งบุตรของนายสง่างมและนางคำ ซึ่งอยู่ที่บ้านท่าดอนไม่ได้ทำทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชนด้วย ในขณะที่น้องสาวของนางนวลตา คือ นางหล้า ม่านจี ได้รับสำรวจและมีบัตรประจำตัวประชาชน เพราะฟังได้ว่า นางหล้าเป็นบุคคลสัญชาติไทยโดยมูลนิติธรรมประเพณี

ภายหลังเมื่อเกิดกรณีไม่สงบที่บริเวณสภายอน ทั้งหมดจึงกลับเข้ามาอยู่ที่ท่าดอนและไม่ได้ไปทำไรนาที่สภายอนอีกเลย ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๑๙-๒๕๒๐ เมื่อกรมการปกครองได้มีการจัดทำทะเบียนฯ และบัตรประจำตัวผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า ครอบครัวดังกล่าวจึงมาถ่ายบัตรประจำตัวผู้พลัดถิ่นสัญชาติพม่า เหมือนอีกหลายๆ ครอบครัว

โดยการอยู่กินกันฉันท์สามีภริยาระหว่างนางคำกับนายสงพรม นายสงพรมและนางคำมีบุตรธิดาด้วยกัน ๓ คน กล่าวคือ (๑) นางบุญ พงษ์มาซึ่งเกิดที่ท่าดอนเมื่อ พ.ศ.๒๕๐๘ (๒) นายหน่อ อินหลู ซึ่งเกิดที่ท่าดอนเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๒ และ (๓) นางสาวผ่องศรี อินหลู ซึ่งเกิดที่ท่าดอนเมื่อ พ.ศ.๒๕๑๙ โดยมีแม่ชีทุมมา จันทร์หอม และนางเป็ง นามมล เป็นผู้ทำคลอดให้ และขณะนี้ พยานบุคคลทั้งสองคนยังมีชีวิตอยู่และสามารถให้การได้

ในวันนี้ นางสาวผ่องศรี ต้องการจะไปยื่นขอจดทะเบียนสมรสตามกฎหมายไทยกับนายชาญชัย สายอ้าย ซึ่งมีสัญชาติไทย ต่อนายอำเภอแม่เมาะ

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคล ถามว่า นายอำเภอดังกล่าวมีอำนาจที่จะปฏิเสธสิทธิในการก่อตั้งครอบครัวตามกฎหมายไทยของนางสาวผ่องศรีและนายชาญชัยหรือไม่ ? เพราะเหตุใด ?

(๒๐ คะแนน)

หมายเหตุ

๑. สอบเวลา ๑๗.๐๐ - ๒๐.๐๐ น.
๒. ห้ามเขียนชื่อในสมุดคำตอบ
๓. ผู้ที่ทุจริตในการสอบจะถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาสถานหนัก